

Ja / Figure bezbrižnosti / Na sliku svoju

Pacak, Dorian

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:441843>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-05**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Akademija likovnih umjetnosti

Sveučilišta u Zagrebu

Nastavnički odsjek

Dorian Pacak

JA/FIGURE BEZBRIŽNOSTI/NA SLIKU SVOJU

ZAVRŠNI RAD

**PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA
KULTURA**

Zagreb, 2019. /2020.

Sažetak

JA/FIGURE BEZBRIŽNOSTI/NA SLIKU SVOJU

Tema završnog rada iz kolegija Grafika i primjenjena grafika 2, pod nazivom „JA“ je prikaz sebe, odnosno svojih različitih emocionalnih i duhovnih stanja kroz autoportrete u tehnikama dubokog tiska. U kolegiju Kiparstvo 3/N bavio sam se stvaranjem figura u kojima sam se referirao na popularne fiktivne likove koje sam jako volio u djetinjstvu, dok sam u kolegiju Slikanje 2/N glavni fokus stavio na pitanje kreacije i evolucije, kroz motive čovjeka, odnosno čovjekolikih majmuna, koje sam geometrijski iskonstruirao.

Ključne riječi

grafika, akvatinta, bakropis, suha igla, autoportret, kiparstvo, figura, gips, silikon, slikarstvo, evolucija, kreacija, Bog, čovjek, majmun, betosan, tempera, lak, akril

„JA“

Kolegij: Grafika i primjenjena grafika 2

Mentor: doc.art. Igor Čabraja

Autoportret, odnosno prikaz samoga sebe od davnina je važan element umjetničkog rada. Još su Egipćani težili prikazivanju vlastitog lika, a u povijesti umjetnosti spominje se i Fidijin autoportret na štitu partenonske Atene (438.pr.Kr.). Međutim autoportret postaje relevantan u današnjem kontekstu tek početkom renesanse, gdje su manje više svi veliki majstori poput Dürera, Michelangela, Tiziana itd. radili autoportrete kao vježbe, ali uglavnom u kontekstu *asistenca*, odnosno velikih sakralnih, mitoloških ili povijesnih kompozicija. U 16.st. autoportret se javlja kao element skupne obiteljske slike, gdje se autor ubacuje u kompoziciju (kao npr. Velasquezova slika *Las Meninas*, 1656.), ali kao zaseban motiv autoportret nastaje tek nešto kasnije, a kao jednog od važnijih autoportretista svakako bi valjalo istaknuti Rembrandta, čiji je rad obuhvatio cijeli niz autoportreta kroz dugi niz godina njegovog života, što daje posebno zanimljivu retrospektivu njegovog izraza i viđenja sebe kroz određene trenutke života. Osim Rembrandta volio bih se još osvrnuti i na nizozemskog slikara druge polovice 19.st. Vincenta van Gogha koji je u svojim mnogobrojnim autoportretima vrlo uvjerljivo prikazivao ne samo svoj lik, već i svoje psihološko stanje, što je zasigurno imalo veliki utjecaj na osvješćivanje te mogućnosti kroz praksu autoportreta. Gotovo svi umjetnici od tada sve do danas u jednom dijelu svoje naobrazbe, ali i umjetničkog rada bavili su se temom autoportreta. On zasigurno služi kao vrhunska vježba kada model kao referenca nije dostupan, ali i kako bi se umjetnik mogao bolje upoznati i više družiti sam sa sobom. Posebno mi je u tom kontekstu zanimljiv rad suvremenog umjetnika i docenta na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, Mirana Šabića, pod naslovom „Autoportreti temperamenta“, u kojem autor koristi tehnike crtanja četiri različita umjetnika za svakog od njih veže pojedini temperament (misli se na podjelu na sangvinika, kolerika, melankolika i flegmatika). Rad mi je zanimljiv jer on u grafičkoj tehnici bakropisa pomoću različitih tehnika crtanja, preuzetih od raznih umjetnika, prikazuje i različite poglede na sebe samoga, a svaki od tih crteža je jedinstven u svojoj izvedbi. Poput njega i ja sam se bavio prikazom vlastitog lika, odnosno prikazom promjene vlastitog lika ovisne o promjeni vlastitog raspoloženja. Te sam prikaze izradio u tehnikama suhe igle, bakropisa i akvatinte a crtao sam direktno na pločicu, bez prethodnih skica, upravo kako bih dodatno naglasio trenutno stanje u kojem se nalazim. Posebno me zanimala mogućnost prikaza istog motiva, s različitim rezultatima koji su se svakako odrazili na atmosferu prikaza na završnom otisku. Biti umjetnik znači velikim dijelom raditi na sebi, sebe upoznavati na tjelesnoj, ali i na duhovnoj razini. Gledajući se u ogledalo i prenoseći to što vidimo na crtež, sliku ili nešto treće, mi zapravo ne prenosimo točno ono što vidimo, već prenosimo atmosferu. Ta atmosfera je odraz naših osjećaja,

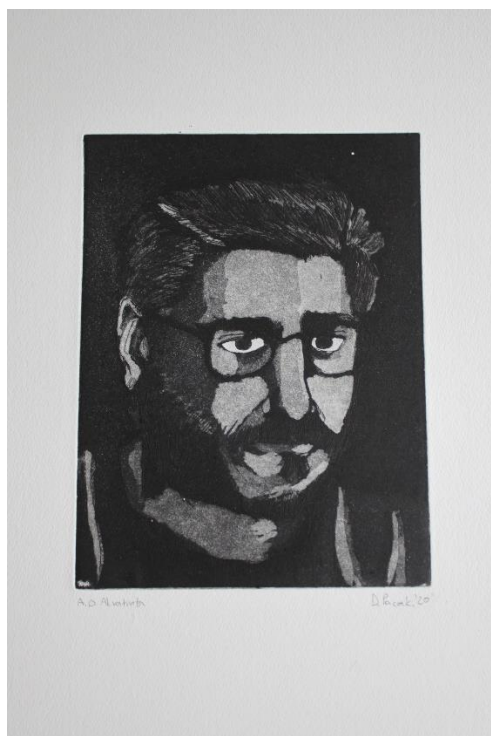
odnosno odraz trenutnog duhovnog stanja koje se kroz autoportret može najbolje iščitati. Dva autoportreta nikada ne će biti ista i gotovo je nemoguće tako nešto ponoviti, pa čak i kada je duhovno stanje isto. To je u stvari ljepota autoportreta, to što on može iščitati i zabilježiti i najmanje promjene duhovnog stanja. U ovoj seriji autoportreta bavio sam se upravo time, a želio sam pokazati kako u određenom trenutku vidim sebe i na koji način to bilježim.

„Bez naziva“ 2019./2020., suha igla

„Bez naziva“ 2019./2020., suha igla

„Bez naziva“ 2019./2020., akvatinta

„Bez naziva“ 2019./2020., bakropis

„FIGURE BEZBRIŽNOSTI“

Kolegij: Kiparstvo 3/N

Mentor: doc.dr.art. Ivan Fijolić

Djetinjstvo bi trebalo biti najsretnije doba ljudskog života. Bezbrizno, prepuno igre i suptilnog učenja, a moje je to svakako bilo. Kroz ovaj rad prisjećam se upravo tih najveselijih dana beskrajne igre i zabave. Kao dijete jako sam volio figurice svojih najdražih animiranih likova. Odmah mi je bilo zanimljivo kako nešto dvodimenzionalno na taj način, uz malo mašte može postati stvarno. To vrijeme uvelike su mi obilježili „Pokemoni“ fiktivni likovi, proizašli iz prvenstveno videoigara, a potom iz animirane serije. Odmah me zaludio njihov glavni slogan: „Moraš skupiti sve“, a njihovi šaroliki dizajni, različite sposobnosti i nevjerojatan svijet iz kojeg proizlaze za mene su postali apsolutna oaza inspiracije i uzrok pozitivnih osjećaja. Moji prvi pokušaji likovnog izražavanja uvelike su se odnosili na prekopiravanje njihovih ideja i dizajna, jer često iz financijskih razloga nisam mogao imati sve što sam želio, pa sam dobar dio pokušavao napraviti sam. Tada nisam znao kako proizvesti prostornu figuru, pa sam se uglavnom zadovoljavao crtežom, a sada kada sam donekle ovladao osnovama kiparstva napokon sam dobio priliku da se vratim u taj dio svog života i „proizvedem“ one figure o kojima sam oduvijek sanjao. Ova serija figura doduše nije puko prekopiravanje mojih dječjih ideala. Svojim figurama dopuštam greške, a u njima testiram mogućnosti i granice materijala. Koristim gips kako bih odlio figure, dao im čvrstu formu odnosno kostur, kojeg kasnije na „ne kiparski“ način bojam akrilnim bojama kako bih postigao taj pomalo plastičan dojam figura. Na poslijetku svoje figure na dijelovima presvlačim prozirnim silikonom kako bih im dao novu „kožu“, onu istu kakvu sam ja stekao od kad sam ih prvotno upoznao još kao dijete.

„Figure Bezbriznosti“, 2019./2020., gips/akril/silikon

„NA SLIKU SVOJU“

Kolegij: Slikanje 2/N

Mentor: doc.dr.art. Snježana Ban

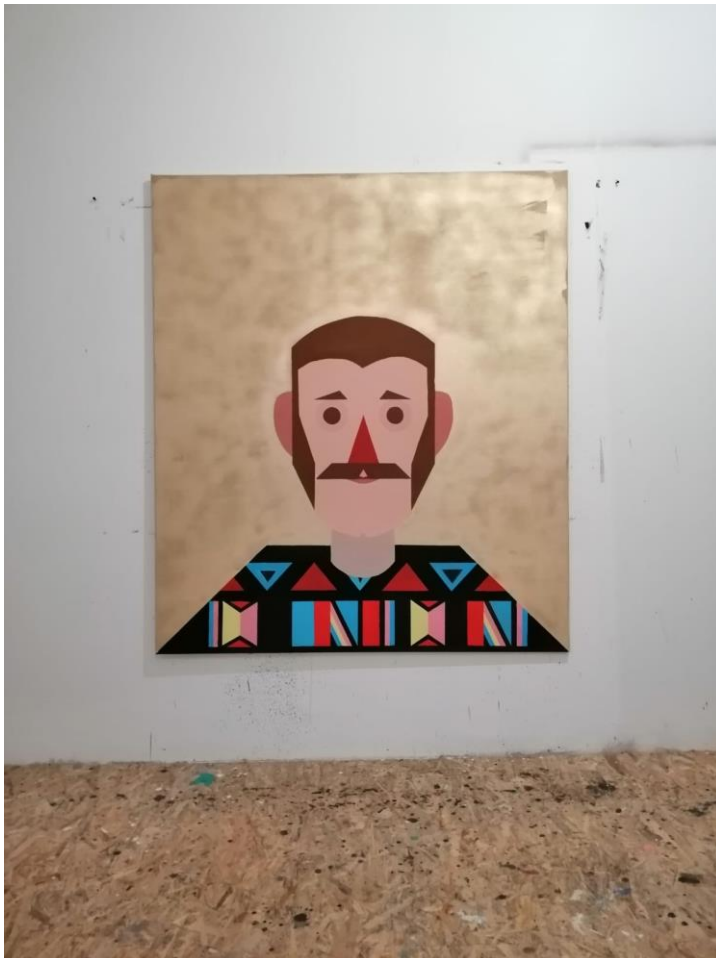
Ja sam čovjek. Od Boga stvoren da na njega ličim i svoj put tvorim svojom voljom.

Ja sam čovjek. Porijeklom sam majmun i evoluirao sam da postanem Bog. Sada stvaram, a majmuni se prema meni zovu.

Ja sam slikar. Uzimam boju, liniju i plohu te njima stvaram. Ja stvaram na sliku svoju.

Ja sam ikona. Stvorena od čovjeka da predstavljam Boga. Ja ne stvaram.

Ova serija sastoji se od pet slika, od kojih četiri slike prikazuju četiri vrste čovjekolikih majmuna (gibon, gorila, čimpanza i orangutan), a peta slika prikazuje moj autoportret. Svaka figura na slici pomno je geometrijski iskonstruirana, a dimenzijama slika naglašavam hijerarhiju kreacija. Ovom serijom dovodim u pitanje pojam kreacije, njegovo značenje i poziciju koju u kreaciji zauzima čovjek kao “nadmoćno” biće. Zanima me što je to sam život i kako slika kao kreacija njega reflektira, te da li je i ona sama živa ako je u nju unesena energija živog bića. Zanima me ima li ona kao takva potencijal stvarati dalje ili je ona samo moj trag u pojmu kojeg nazivamo život.

„Ja“ 2019./2020., betosan, tempera, akril, akrilatni lak na platnu

„Čovjekoliki majmuni“ 2019./2020., tempera, akril, akrilatni lak na platnu